

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 1056: Nhân Vì Đầy Đủ Hai Trí, Nên Thành Tựu Ba Thân

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 092)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Thứ hai, nhân vì đầy đủ hai trí nên thành tựu ba thân. Giống như Đại Viên Cảnh, quang minh chiếu khắp, do đó năng ứng và sở ứng chẳng hề sai lệch.】

Ý nghĩa này phần trước chúng ta chưa nói đến. Tuy không nói rõ ra, thế nhưng bên trong cũng đã bao hàm, đã hàm nhiếp ý nghĩa này rồi. Đức Phật khi còn ở thời kỳ tu nhân (Nhân địa), mà Nhân địa chính là quá trình tu Bồ Tát hạnh, Ngài đã có đủ hai loại trí tuệ: Căn bản trí và Hậu đắc trí. Khi Căn bản trí đã thành tựu, thật sự mà nói, Căn bản trí chính là Tâm thanh tịnh. Điều này chúng ta thấy được rõ ràng nhất, tường tận nhất ở trong kinh “Hoa Nghiêm”.

Thiện Tài Đồng Tử ở trong pháp hội của Bồ Tát Văn Thù, Bồ Tát Văn Thù chính là bậc đạo sư của ngài. Giống như ngày nay chúng ta thường gọi là người thầy khai tâm, Bồ Tát Văn Thù chính là vị thầy khai tâm của Thiện Tài. Bồ Tát Văn Thù vun bồi cho ngài điều gì? Chính là vun bồi Căn bản trí cho ngài. Thế nào gọi là Căn bản trí? Căn bản trí chính là Tâm thanh tịnh. Căn bản trí là “vô tri”, Bát-nhã vô tri. Trong “Bát-nhã Tâm Kinh” có nói: “Vô trí diệt vô đắc” (Không có trí, cũng chẳng có đắc), đó chính là Căn bản trí. Cho nên, điều mà ngài Thiện Tài đạt được trong pháp hội của Bồ Tát Văn Thù chính là cái này, chứng đắc được cảnh giới ‘vô sở đắc’.

Ngài ở nơi đó chứng đắc “vô trí diệt vô đắc”, như vậy là được rồi. “Vô trí vô đắc” là gì? Hóa ra chính là Tâm thanh tịnh, hóa ra chính là Chân như tự tánh. Ở trong Tâm thanh tịnh, trong Tự tánh, Lục Tổ Huệ Năng đại sư nói rất hay: “Bản lai vô nhất vật” (Xưa nay không một vật). Ở trong hội Văn Thù, ngài Thiện Tài đã thành tựu cái “Bản lai vô nhất vật” này, đây chính là đắc được Căn bản trí.

Sau khi đạt được Căn bản trí rồi, thì phải khởi tác dụng. Nếu như không khởi tác dụng thì chẳng có một chút giá trị nào. Cái ngài đạt được là “Thể”, từ Thể khởi Dụng. Khởi dụng bằng cách nào? Bằng cách đi tham học. Thầy bảo ngài đi ra ngoài tham học, đó là Năm mươi ba lần tham học (Ngũ thập tam tham)! Ngũ thập tam tham chính là từ Thể khởi Dụng, trong cái tác dụng ấy hiển lộ ra sự “vô sở bất tri” (không gì là không biết). Cương lĩnh được nói đến trong kinh “Bát-nhã” đã hoàn toàn hiển hiện đầy đủ: “Bát-nhã vô tri, vô sở bất tri” (Bát-nhã không biết, mà không gì là không biết), được như vậy thì mới thành tựu trí tuệ viên mãn.

Ở chỗ này nói “nhân vì đầy đủ hai trí”, Ngài đã trọn đủ Căn bản trí và Hậu đắc trí. Hai loại trí tuệ này của Ngài, phải đến khi hoàn mãn “Ngũ thập tam tham” thì mới thật sự đầy đủ. Hai loại trí tuệ này viên mãn đầy đủ, cho nên “thành tựu ba thân”: Pháp thân, Báo thân, và Ứng hóa thân, Ngài thấy đều đã thành tựu.

“Giống như Đại Viên Cảnh” (Tấm gương tròn lớn). Đại Viên Cảnh là một thí dụ, dùng để ví dụ cho Chân tâm Tự tánh của Phật. Chúng ta nói là Chân tâm, chân tâm cũng giống như tấm gương lớn sáng tròn vậy, không có gì là không soi chiếu. Hư không pháp giới đều được soi chiếu vô cùng rõ ràng rành rẽ ở trong đó, đây chính là “quang minh biến chiếu” (ánh sáng soi khắp). Quang minh này chính là trí tuệ, là cảm ứng. Ngài có thể thu nhận được những luồng sóng điện cực kỳ vi tế bên trong tâm niệm của tất cả chúng sanh khắp hư không pháp giới, Ngài thấy đều có thể tiếp nhận được hết.

Trong kinh “Vô Lượng Thọ” có nói, chúng sanh ở thế giới Tây phương Cực Lạc nhờ nhận được sự gia trì từ bốn nguyện oai thần của Phật A Di Đà, nên có thiên nhãn nhìn thấu suốt, thiên nhĩ nghe tường tận, tha tâm biết rõ ràng. Mọi khởi tâm động niệm của hết thảy chúng sanh, không điều gì mà họ không biết. Điều này hoàn toàn giống hệt với những gì được nói ở đây, là cùng một cảnh giới. Do đây có thể biết, vãng sanh đến thế giới Tây phương Cực Lạc, thật sự mà nói tuy chưa thành Phật, nhưng cũng ngang bằng với thành Phật. Trong kinh nói “thấy đều là Bồ Tát A-duy-việt-trí”. Bậc A-duy-việt-trí đó là Thượng phẩm A-duy-việt-trí, chứ không phải là hạng Trung hay Hạ phẩm. Hạ phẩm A-duy-việt-trí là Bồ Tát Thất địa, Thượng phẩm là Bồ Tát Đẳng Giác. Ở đây không phải nói đến Hạ phẩm, mà là Thượng thượng phẩm.